

BBT

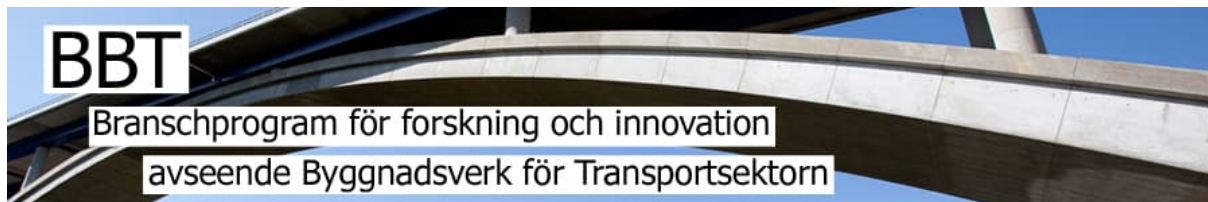
Branschprogram för forskning och innovation
avseende Byggnadsverk för Transportsektorn

Inriktningsdokument

Del 1: Övergripande mål

Detta dokument utgör del 1 av BBT:s inriktningsdokument och sammanfattar BBT:s övergripande målsättning och forskningsinriktning för perioden 2024 – 2028.

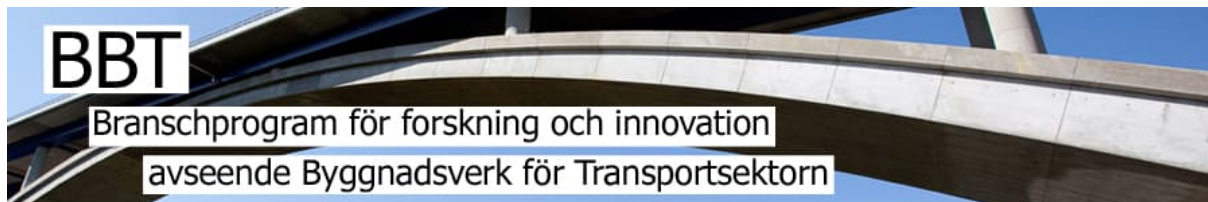

Inriktningsdokument

DEL 1: Övergripande mål

Innehåll

1	Inledning.....	1
2	Övergripande vision och mål.....	2
3	Övergripande forskningsinriktning.....	2
4	Organisation	3
5	Trafikverkets portföljer	3

Inriktningsdokument

DEL 1: Övergripande mål

Fastställd av styrelsen 2026-04-13

1 Inledning

BBT, *Branschprogram för forskning och innovation avseende Byggnadsverk för Transportsektorn*, etablerades 2013. Under 2023 genomförde BBT en utvärdering inför förlängning av programmet. Med denna som grund beslutades om förlängning med ytterligare 5 år, ett förnyat avtal slöts mellan parterna och Trafikverket gjorde en intentionsförklaring om fortsatt finansiering under åren 2024 - 2028. Baserat på utvärderingen beslutades också om vissa förändringar av BBT:s arbetsätt.

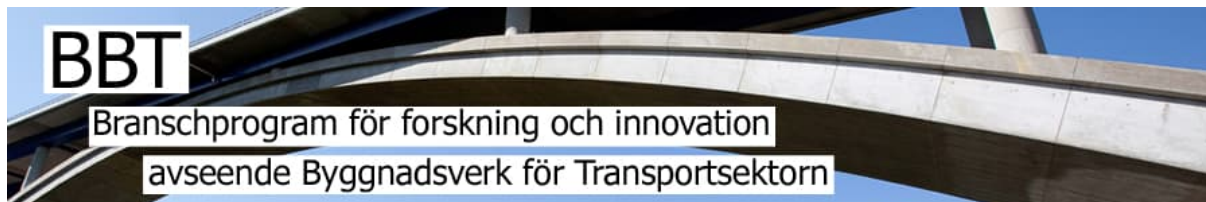
För att på ett tydligt och transparent sätt presentera BBT:s övergripande mål, arbetsätt och prioriterade insatser för forskning och innovation (FOI) har detta inriktningsdokument utarbetats. Grunden för inriktningsdokumentet är avtalet mellan parterna, avtalets bilagor med beskrivning av BBT:s inriktning och forskning, samt Trafikverkets intentionsförklaring (TRV 2023/115454). Årligen görs en översyn av inriktningsdokumentet baserat på Trafikverkets uppdaterade FOI-plan och mest aktuella frågeställningar, samt branschens¹ och samhällets behov:

- Del 1 (detta dokument) sammanfattar BBT:s övergripande målsättning och forskningsinriktning för perioden 2024 – 2028.
- Del 2 omfattar allmänna riktlinjer avseende beredning, prioritering, genomförande och uppföljning av forskningssatsningar, samt hur implementering av forskningsresultat skall behandlas.
- Del 3 beskriver prioriterade forskningssatsningar för kommande år, och uppdateras årligen.

Som parter i BBT medverkar:

- Trafikverket
- Chalmers tekniska högskola
- Kungliga tekniska högskolan (KTH)
- Lunds tekniska högskola (LTH)
- Luleå tekniska universitet (LTU) och
- RISE Research Institutes of Sweden.

¹ I detta dokument avses med branschen: konsulter, entreprenörer, materialleverantörer, forskningsutförare och beställare som arbetar med bärande konstruktioner för byggnadsverk i transportsystemets infrastruktur.

Parterna är prioriterade utförare av FOI-projekt, men andra akademier, myndigheter branschföretag och organisationer kan ansluta sig till programmet, eller samverka vid genomförande och med finansiering av enskilda FOI-projekt.

2 Övergripande vision och mål

Visionen är att BBT ska bidra till att uppfylla samhällets långsiktiga kunskapsbehov avseende säkra och varaktigt hållbara byggnadsverk som svarar mot samhällets utvecklade och framtida transportbehov. BBT:s tillämpningsområde är bärande konstruktioner för byggnadsverk ingående i transportsystemets infrastruktur.

Syftet är att med gemensamma krafter utveckla branschens och samhällets förmåga att möta nutida och framtida krav på effektiva byggnadsverk inom infrastrukturområdet och samtidigt stärka relevanta delar av svensk anläggningsbransch.

BBT:s övergripande effektmål är att minska samhällets relativa kostnader genom att åstadkomma ett effektivt och hållbart byggande, underhåll och förvaltning för byggnadsverk. Genom ett systematiskt utvecklingsarbete förväntas kostnader långsiktigt att sänkas för byggande och underhåll av transportsystemets infrastruktur. Branschprogrammet ska bidra till att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling och till ett framtida transportsystem utan negativ påverkan på klimat, miljö och natur.

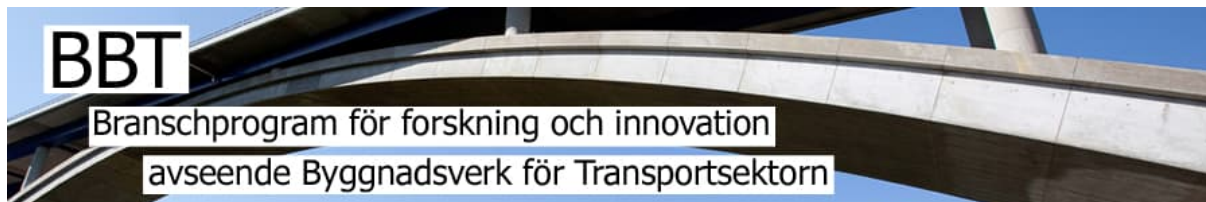
För att nå de övergripande effektmålen skall branschprogrammet:

- Verka för ökad kostnadseffektivitet, produktivitetsutveckling och miljöanpassning.
- Bidra till att utbildning och kompetensutveckling stärks samt överbrygga gapet mellan forskning och praktisk tillämpning.
- Skapa en mål- och problembeskrivning utifrån en helhetssyn på branschens nuvarande och framtida behov med syfte att skapa en gemensam FOI-agenda.
- Etablera en samverkan mellan aktörerna för att identifiera, prioritera och finansiera angelägna FOI-insatser inom området.
- Stärka möjligheterna att utnyttja EU:s finansiering.
- Främja tvärvetenskapligt angreppssätt och en samverkan mellan olika aktörer i forsknings- och innovationskedjan.

3 Övergripande forskningsinriktning

Forskning och innovation inom BBT skall vara behovsstyrd, projektinriktad och bidra till att BBT:s övergripande mål uppfylls.

BBT:s styrelse reviderar årligen del 3 av detta inriktningsdokument som omfattar prioriterade forskningsinsatser för kommande år. Vid revideringen beaktar styrelsen uppföljning och resultat från genomförda och pågående BBT-projekt och annan FOI inom ämnesområdet,

Trafikverkets FOI-plan samt behovsanalys från Trafikverket, branschen och utförarna. Detta skall säkerställa ett långsiktigt arbete där erfarenheter från tidigare FOI och befintliga projekt nyttjas och aktuella behov påverkar inriktningen samtidigt som det systematiska arbetet för att bidra till Transportsystemets långsiktiga och hållbara utveckling drivs framåt.

I Trafikverkets FOI-plan beskrivs Trafikverkets prioriteringar, arbetssätt och regelverk för forskning och innovation. Planeringsperspektivet är sex år, men planen uppdateras årligen: <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:trafikverket:diva-21895>

BBT:s strategi för att säkerställa långsiktig forskning samtidigt som mer närliggande områden med utmaningar hanteras, är att kombinera arbetet med att uppnå BBT:s övergripande effektmål med att årligen identifiera ett eller flera centrala forskningsområden utifrån Trafikverkets, samhällets och branschens behov.

4 Organisation

Programmet leds av en **styrelse**. Trafikverket besätter som huvudansvarig för programmets finansiering ordförandeposten samt har därutöver 1 – 4 ordinarie ledamöter. Programmets parter har vardera en styrelseplats i programmets styrelse. Ordföranden har utslagsröst om en omröstning skulle sluta lika. En huvuduppgift för styrelsen är att besluta om prioriterade forskningsinsatser och ge rekommendationer till Trafikverkets portföljer om vilka projekt som skall finansieras av Trafikverket.

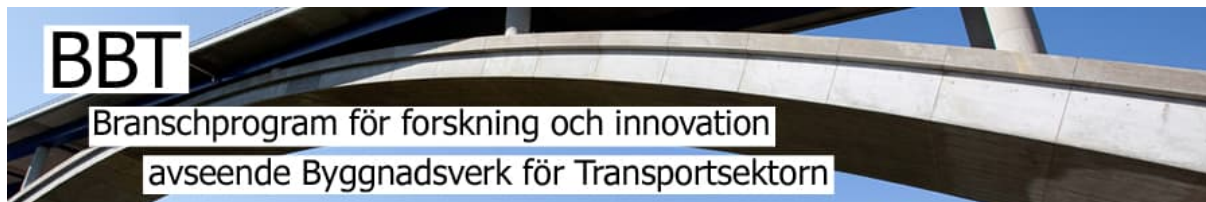
Den administrativa och organisatoriska ledningen sker genom ett **programkansli** som finansieras av Trafikverket. Programkansliet består av en programledare och en programkoordinator, vilka utses av Trafikverket efter samråd med styrelsen.

Som stöd för bedömning och prioritering av projekt har BBT ett **forskningsråd**. Forskningsrådet utses av Trafikverket efter samråd med styrelsen. Forskningsrådet granskar och bedömer inkomna forskningsförslag och utkast till forskningsansökningar, och ger rekommendationer till styrelsen.

Projekt som genomförs inom BBT leds av en ansvarig **projektledare** hos ansvarig FOI-utförare. Projektet stöds och följs upp av en **FOI-handläggare** utsedd att företräda Trafikverket i projektet. FOI-handläggaren stödjer projektet vid utformning, genomförande och nyttiggörande, och följer upp projektet med avseende på avseende tid, kostnad och innehåll.

5 Trafikverkets portföljer

Trafikverkets FOI är tematisk indelad och omfattar sju portföljer och ett program för järnvägsområdet (Trafikverkets FOI-plan 2024 – 2029). BBT sorterar administrativt under Portfölj Bygga, men BBT:s projekt finansieras av olika portföljer beroende på vilket

övergripande tema det bedöms tillhöra. Förutom Portfölj Bygga finansieras många av BBT:s projekt av portfölj Vidmakthålla. Portföljernas övergripande tema är:

Portfölj	Övergripande tema
Bygga	Investeringar i infrastruktur vid nybyggnad och ombyggnad
Vidmakthålla	Utveckling av ett modernt och hållbart väg- och järnvägssystem samt effektivisering av underhållet

Samtliga portföljer presenteras mer utförligt i FOI-planen.

Inom Trafikverket hanterar BBT FOI som avser byggnadsverk. Trafikverkets finansiering av FOI-projekt kanaliseras dock genom FOI-portföljerna. De enskilda forskningsprojekt som rekommenderas för finansiering av BBT:s styrelse, kommer därför även att kopplas till en av FOI-portföljerna. Beslut om Trafikverkets andel av finansieringen för respektive projekt tas av aktuell Portfölj.